

Python

เรียนรู้ Concept และฝึกหัด Coding

Data Science

- เรียนรู้หลักการและวิธีการ Coding เกี่ยวกับ Data Science เบื้องต้นอย่างครบถ้วน
- แนะนำการ Coding กับ NumPy, Pandas, MongoDB, Matplotlib และ PandasGUI
- หากมีพื้นฐาน Python เบื้องต้นมาแล้ว สามารถศึกษาด้วยตนเอง Step-by-Step ได้อย่างรวดเร็ว
- เหมาะสำหรับนักศึกษาและพวสุสนใจจะเพิ่ม Skill การ Coding เกี่ยวกับ Data Science

ไฟล์ตัวอย่างในเล่ม
<https://serazu.com/>
9786164872394

ศุภชัย สมพานิช

บทที่ 1	เตรียมความพร้อมก่อนเข้าสู่โลกของข้อมูล.....	1
	ภาษาไพธอนกับงานด้านข้อมูล.....	2
	การดาวน์โหลดและติดตั้ง Python SDK.....	2
	การเขียนโค้ดภาษาไพธอนด้วย PyCharm	5
	การดาวน์โหลดและติดตั้งโปรแกรม PyCharm.....	5
	เริ่มต้นเขียนโค้ดภาษาไพธอนในโปรแกรม Pycharm.....	7
	การรันภาษาไพธอนในโปรแกรม Pycharm.....	9
	การเขียนโค้ดภาษาไพธอนด้วย Visual Studio Code	11
	การดาวน์โหลดและติดตั้งโปรแกรม Visual Studio Code และส่วนขยายสำหรับ ภาษาไพธอน.....	11
	เริ่มต้นเขียนโค้ดภาษาไพธอนใน Visual Studio Code.....	13
	การรันโค้ดภาษาไพธอนในโปรแกรม Visual Studio Code.....	14
	การ Config โปรแกรม Visual Studio Code ให้สามารถใช้ Package ของไพธอน เพิ่มเติม.....	16
	การเขียนโค้ดภาษาไพธอนในรูปแบบ Jupyter Notebook.....	18
บทที่ 2	พื้นฐานการทำงานกับข้อมูลด้วย NumPy	21
	การดาวน์โหลดและติดตั้ง NumPy.....	21
	การใช้งาน NumPy กับโครงสร้างข้อมูลแบบอาร์เรย์ (Array).....	22
	การตรวจสอบชนิดข้อมูลพื้นฐานในอาร์เรย์ของ NumPy.....	26
	การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต, ค่าสูงสุด และค่าต่ำสุดของ NumPy.....	29
	พื้นฐานการสุ่มตัวเลขทศนิยม.....	30
	พื้นฐานการสุ่มตัวเลขจำนวนเต็มด้วยฟังก์ชัน randint().....	31
	พื้นฐานการสุ่มตัวเลขจำนวนเต็มด้วยฟังก์ชัน randrange().....	31
	การสุ่มตัวเลขจำนวนเต็มหลายจำนวน.....	33
	พื้นฐานการใช้งานอาร์เรย์ 2 มิติ ของ NumPy.....	34
	การหาผลรวมในอาร์เรย์ด้วยฟังก์ชัน sum().....	35

การสร้างอาร์เรย์ด้วยฟังก์ชัน zeros() แบบมีข้อมูลเลข 0 เท่านั้น38

การสร้างอาร์เรย์ด้วยฟังก์ชัน ones() แบบมีข้อมูลเลข 1 เท่านั้น41

การเลือกข้อมูลแบบเป็นช่วงจากอาร์เรย์แบบ 1 มิติ ของ NumPy.....44

การเลือกข้อมูลแบบเป็นช่วงจากอาร์เรย์แบบ 2 มิติ ของ NumPy.....46

การเลือกข้อมูลจากอาร์เรย์แบบมีเงื่อนไขด้วยฟังก์ชัน where()49

การรวมอาร์เรย์ด้วยฟังก์ชัน append() 51

บทที่ 3 พื้นฐานการทำงานกับข้อมูลด้วย Pandas 55

การดาวน์โหลดและติดตั้ง Pandas 55

การแสดงผลข้อมูลจากอาร์เรย์ 2 มิติ แบบตารางด้วยฟังก์ชัน DataFrame() 56

การถอดคอลัมน์หรือแถวออกจาก DataFrame ด้วยฟังก์ชัน drop() 57

การถอดค่าซ้ำออกจาก DataFrame ด้วยฟังก์ชัน drop_duplicates() 59

การเปลี่ยนชื่อคอลัมน์ใน DataFrame ด้วยฟังก์ชัน rename() 61

การสร้างฟังก์ชันทำงานกับข้อมูลโดยอาศัยฟังก์ชัน apply() 62

การสร้างแลมด้า (Lambda) ทำงานกับข้อมูลโดยอาศัยฟังก์ชัน apply() 64

การทำงานกับข้อมูลตามแกน X หรือแกน Y..... 65

การทำงานกับข้อมูลตามแนวคอลัมน์ด้วยฟังก์ชัน applymap()..... 66

โครงสร้างข้อมูลแบบ Series ของ Pandas 67

Series แบบกำหนดค่า Index เอง 70

การสร้าง Series จากโครงสร้างข้อมูล Dictionary (dict)..... 71

การอ่านข้อมูลจาก Series 72

การอ่านข้อมูลจาก Series แบบเป็นช่วงข้อมูล 75

บทที่ 4 DataFrame ของ Pandas 79

พื้นฐานการสร้าง DataFrame ของ Pandas 79

การสร้าง DataFrame แบบหลายคอลัมน์ 81

การสร้าง DataFrame จากรายการ list แบบหลายคอลัมน์ 83

การตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นของ DataFrame 86

การตรวจสอบชนิดข้อมูลของ DataFrame ด้วยคุณสมบัติ dtypes 89

การสร้าง DataFrame จาก Dictionary (dict) 92

การรวม DataFrame โดยอาศัยฟังก์ชัน append() 95

การรวม DataFrame ด้วยฟังก์ชัน concat() 98

	พื้นฐานการอ่านข้อมูลจาก DataFrame ด้วยคุณสมบัติ loc.....	100
	พื้นฐานการจัดกลุ่มข้อมูลใน DataFrame ด้วยฟังก์ชัน groupby().....	105
บทที่ 5	การทำงานกับไฟล์ Excel	109
	การอ่านข้อมูลจากไฟล์ Excel ด้วย xlrd.....	109
	การแสดงรายชื่อคอลัมน์ที่ได้จากไฟล์ Excel.....	113
	การเลือกข้อมูลเป็นช่วงจากไฟล์ Excel	114
	การค้นหาข้อมูลด้วยฟังก์ชัน match() หรือฟังก์ชัน contains() ของ Pandas.....	118
	การสร้างไฟล์ Excel จาก DataFrame ด้วย xlsxwriter.....	121
	การ Export ข้อมูลจาก DataFrame ไปสู่โครงสร้างข้อมูลแบบอื่นๆ	123
	การสร้างไฟล์ Excel และเพิ่มข้อมูลด้วย openpyxl	129
	การใส่ข้อมูลแบบมีเงื่อนไข.....	132
บทที่ 6	ทำงานกับข้อมูลในไฟล์ CSV	135
	พื้นฐานการอ่านข้อมูลจากไฟล์ CSV ด้วยฟังก์ชัน read_csv() ของ Pandas	135
	การระบุเครื่องหมายอื่นๆ ในไฟล์ CSV.....	137
	การเลือกบางคอลัมน์หรือบางแถวในไฟล์ CSV	138
	การเปลี่ยนชนิดข้อมูลคอลัมน์	143
	ชนิดข้อมูลพื้นฐานของไพธอนกับ Pandas	146
	การเปลี่ยนเป็นชนิดข้อมูลจัดกลุ่ม category ของ Pandas	146
	การเลือกข้อมูลจากไฟล์ CSV ด้วยคุณสมบัติ iloc.....	148
บทที่ 7	ทำงานกับข้อมูลในฐานข้อมูล SQL Server	153
	การดาวน์โหลดและติดตั้งฐานข้อมูล SQL Server	154
	การสร้างตารางเก็บรายการสินค้า.....	160
	การติดตั้ง ODBC เชื่อมต่อไพธอนเข้ากับฐานข้อมูล SQL Server	165
	การกำหนดให้ฐานข้อมูล SQL Server เข้ารหัสภาษาไทย.....	168
	การจัดการข้อมูล (CRUD) ในฐานข้อมูล SQL Server ด้วยไพธอน.....	169
	การอ่านข้อมูลจากฐานข้อมูล SQL Server.....	169
	การเพิ่มข้อมูลใหม่ลงในฐานข้อมูล SQL Server	172
	การแก้ไขข้อมูลในฐานข้อมูล SQL Server	174
	การลบข้อมูลในฐานข้อมูล SQL Server (แบบตารางเดียว)	176

บทที่ 8	พื้นฐานการใช้งานระบบฐานข้อมูล MongoDB	179
	ระบบฐานข้อมูล NoSQL แบบ MongoDB คืออะไร	179
	การดาวน์โหลดและติดตั้งฐานข้อมูล MongoDB	180
	พื้นฐานการเชื่อมต่อกับฐานข้อมูล MongoDB ด้วย MongoDB Compass	182
	การสร้างฐานข้อมูล MongoDB ใหม่	183
	การดาวน์โหลดและติดตั้ง pymongo	189
	การจัดการข้อมูล (CRUD) ในฐานข้อมูล MongoDB	189
	การเพิ่มข้อมูลใหม่เข้าไปในฐานข้อมูล MongoDB	190
	การอัปเดตข้อมูลในฐานข้อมูล MongoDB	193
	การลบข้อมูลในฐานข้อมูล MongoDB	195
บทที่ 9	การทำงานกับข้อมูลสูญหายและค่าผิดปกติ	197
	ปัญหาของข้อมูลสูญหาย	197
	การถอดข้อมูลสูญหายออกด้วยฟังก์ชัน dropna()	198
	การถอดค่าข้อมูลสูญหายแบบใช้ตัวแปรเดิม	199
	การยินยอมให้มีค่าสูญหาย	200
	การถอดค่าแบบกำหนดแกน X หรือแกน Y	201
	การคำนวณปริมาณข้อมูลสูญหาย	202
	การคำนวณปริมาณข้อมูลสูญหาย (หน่วยเปอร์เซ็นต์)	203
	การตรวจสอบข้อมูลสูญหายด้วยฟังก์ชัน isnull()	204
	พื้นฐานการเติมค่าที่สูญหายด้วยฟังก์ชัน interpolate()	205
	การเติมค่าสูญหายด้วยฟังก์ชัน fillna()	206
	ทำความเข้าใจกับข้อมูลที่มีค่าผิดปกติ (Outliers)	210
	การคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิตแบบตัดค่าสูญหายด้วยฟังก์ชัน nanmean()	212
บทที่ 10	การใช้งาน Pandas แบบมีส่วนแสดงผล (PandasGUI)	215
	การดาวน์โหลดและติดตั้ง PandasGUI	216
	พื้นฐานการแสดงผลข้อมูลจาก DataFrame ด้วย PandasGUI	216
	การกรองข้อมูล (แท็บ Filters)	218
	การ Import ข้อมูลจากไฟล์ CSV และ Excel	220
	การ Export ข้อมูลออกเป็นไฟล์ CSV	220

บทที่ 11	ค่ากลางของข้อมูล (Measures of Central Tendency)	223
	การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean) ด้วยฟังก์ชัน mean() ของ NumPy	223
	การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตใน DataFrame ด้วยฟังก์ชัน mean() ของ Pandas.....	225
	การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตแบบจัดกลุ่มข้อมูลใน DataFrame ของ Pandas	227
	การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตกับตัวเลขทศนิยมด้วยฟังก์ชัน fmean() ของ statistics.....	230
	ค่าเฉลี่ยเรขาคณิต (Geometric Mean).....	231
	การหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (Weight Mean) ด้วยฟังก์ชัน average() ของ NumPy.....	234
	การหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักใน DataFrame ของ Pandas	236
	การหาค่าเฉลี่ยฮาร์โมนิก (Harmonic Mean).....	238
	การหาค่ามัธยฐาน (Median).....	239
	ฐานนิยม (Mode).....	242
	การคำนวณค่ามัธยฐานแบบตัดค่าสูญหายด้วยฟังก์ชัน nanmedian().....	243
	ฐานนิยมแบบหลายค่าด้วยฟังก์ชัน multimode() ของ statistics.....	244
บทที่ 12	การหาตำแหน่งของข้อมูล (Measures of Position)	247
	การหาตำแหน่งแบบควอร์ไทล์ (Quartile).....	247
	การหาตำแหน่งแบบเดซิซิล (Decile).....	251
	การหาตำแหน่งแบบเปอร์เซ็นต์ไทล์ (Percentile).....	253
	วิธีการคำนวณค่าผิดปกติ Outliers	256
บทที่ 13	การวัดการกระจายของข้อมูล (Measures of Dispersion)	261
	เป้าหมายของการวัดการกระจายของข้อมูล.....	261
	การวัดการกระจายแบบสัมบูรณ์ (Absolute Variation).....	262
	พิสัย (Range).....	263
	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation).....	264
	ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย (Mean Deviation).....	266
	ส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์ (Quartile Deviation).....	270
	การวัดการกระจายสัมพัทธ์ (Relative Variation)	273
	สัมประสิทธิ์ของพิสัย (Coefficient of Range).....	273
	สัมประสิทธิ์ของการแปรผัน (Coefficient of Variation).....	275
	สัมประสิทธิ์ของส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย (Coefficient of Average Deviation)	280

สัมประสิทธิ์ของส่วนเบี่ยงเบนควอร์ไทล์ (Coefficient of Quartile Deviation)....283

การคำนวณค่าทางสถิติเบื้องต้นด้วยฟังก์ชัน describe() ของ Pandas 286

การแสดงค่าทางสถิติเบื้องต้นของ PandasGUI 288

บทที่ 14 พื้นฐานการแสดงผลข้อมูลแบบกราฟด้วย Matplotlib..... 291

การดาวน์โหลดและติดตั้ง Matplotlib..... 291

พื้นฐานการสร้างกราฟจุด (Scatter Plot)..... 292

การสร้างกราฟจุดจากข้อมูลหลายชุด 294

การกำหนดขนาดจุด 297

การกำหนดความเข้มจางของจุดข้อมูล..... 298

การสร้างกราฟแท่ง (Bar Graph) 299

การสร้างกราฟวงกลม (Pie Graph) 302

การแบ่งสัดส่วนข้อมูลออกจากส่วนของกราฟวงกลม..... 303

พื้นฐานการสร้างกราฟเส้น (Line Graph)..... 304

การกำหนดข้อมูล 1 แกน..... 308

การสร้างกราฟเส้นและ Mark จุดข้อมูล..... 309

การปรับแต่งกราฟเป็นเส้นประ 310

การปรับแต่งรูปแบบกราฟเส้นด้วย linestyle..... 313

กราฟเส้นกับข้อมูลหลายชุด..... 315

การแยกกราฟเส้นจากข้อมูลแต่ละชุด 316

การสร้างกราฟ BoxPlot..... 319

บทที่ 15 การสร้างกราฟของ PandasGUI..... 325

การสร้างกราฟแท่ง (Bar Graph) 326

การสร้างกราฟเส้น (Line Graph)..... 329

การสร้างกราฟกระจายของข้อมูล หรือกราฟจุด (Scatter Graph)..... 330

การสร้างกราฟวงกลม (Pie Graph) 331

การเลือกข้อมูลจากอาร์เรย์แบบมีเงื่อนไขด้วยฟังก์ชัน where()

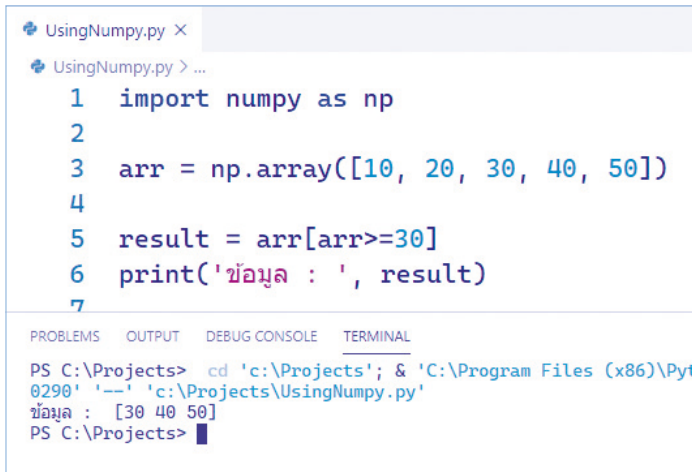
โครงสร้างข้อมูลแบบอาร์เรย์ของ NumPy มีความสามารถเลือกดูข้อมูลแบบมีเงื่อนไขติดตัวอยู่แล้ว เช่น มีข้อมูลเป็นตัวเลขจำนวนเต็ม 5 ตัว เก็บอยู่ในตัวแปร arr หากกำหนดเงื่อนไขว่า ต้องการข้อมูลที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 30 ผลที่ได้คือ 30, 40 และ 50 มีโค้ดดังต่อไปนี้

Python

```
import numpy as np

arr = np.array([10, 20, 30, 40, 50])

result = arr[arr>=30]
print('ข้อมูล : ', result)
```



```
UsingNumpy.py x
UsingNumpy.py > ...
1 import numpy as np
2
3 arr = np.array([10, 20, 30, 40, 50])
4
5 result = arr[arr>=30]
6 print('ข้อมูล : ', result)
7

PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL
PS C:\Projects> cd 'c:\Projects'; & 'C:\Program Files (x86)\Python290' '--' 'c:\Projects\UsingNumpy.py'
ข้อมูล : [30 40 50]
PS C:\Projects> █
```

รูปที่ 2-33 กรณีมีข้อมูลตรงกับเงื่อนไข

ต่อมาเปลี่ยนเงื่อนไขใหม่ ต้องการข้อมูลที่มีค่ามากกว่าหรือเท่ากับ 100 ถือเป็นเงื่อนไขที่ไม่ตรงกับข้อมูลที่มีอยู่ ผลที่ได้คือ เป็นค่าว่าง ดังรูปที่ 2-34

Python

```
result = arr[arr>=100]
```


การรวม DataFrame ด้วยฟังก์ชัน concat()

ฟังก์ชัน `concat()` ทำหน้าที่เชื่อมต่อโครงสร้างข้อมูล DataFrame เข้าด้วยกัน การรวมข้อมูลด้วยวิธีนี้มีข้อดีตรงที่ผู้อ่านสามารถกำหนดค่า Index ได้ด้วยตัวเอง

ตัวอย่างที่ 4-8 การรวม DataFrame ด้วยฟังก์ชัน `concat()`

มีข้อมูลเก็บอยู่ในโครงสร้าง DataFrame ที่แตกต่างกันอยู่ 2 ชุด เก็บอยู่ในตัวแปร `data1` กับ `data2` ตามลำดับ หากต้องการรวมข้อมูลเข้าด้วยกัน มีโค้ดดังต่อไปนี้

โค้ดไพธอนที่ 4-8 การรวม DataFrame ด้วยฟังก์ชัน `concat()` (`DataFrameConcat.ipynb`)

```
import pandas as pd

data1 = [
    ['สมชาย', 185, 16000], ['วีระชัย', 175, 17500],
    ['พรชัย', 182, 20000], ['วีระ', 183, 19900]
]
data2 = [
    ['ดวงใจ', 165, 17800, 'กรุงเทพ'], ['วิไล', 163, 19300, 'เชียงใหม่']
]

colname1 = ['ชื่อ', 'ส่วนสูง', 'เงินเดือน']
colname2 = ['ชื่อ', 'ส่วนสูง', 'เงินเดือน', 'ที่อยู่']

df1 = pd.DataFrame(data1, columns=colname1, index={3, 4, 5, 6})
df2 = pd.DataFrame(data2, columns=colname2, index={1, 2})

df = pd.concat([df1, df2])
df
```

	ชื่อ	ส่วนสูง	เงินเดือน	ที่อยู่
3	สมชาย	185	16000	NaN
4	วีระชัย	175	17500	NaN
5	พรชัย	182	20000	NaN
6	วีระ	183	19900	NaN
1	ดวงใจ	165	17800	กรุงเทพ
2	วิไล	163	19300	เชียงใหม่

รูปที่ 4-21 แสดงโครงสร้างข้อมูลจาก DataFrame 2 ชุด

จากรูปที่ 4-21 พบว่าโครงสร้างข้อมูลที่แตกต่างกัน ถูกเติมด้วยข้อมูลสูญหาย NaN

บทที่ 6

ทำงานกับข้อมูลในไฟล์ CSV

ไฟล์ CSV มีนามสกุลไฟล์ .csv ถือเป็นแหล่งข้อมูลอีกประเภทหนึ่งที่มีความนิยมสูงมาก ข้อมูลที่อยู่ในไฟล์ CSV มีรูปแบบที่เป็นมาตรฐานชัดเจน ส่งผลให้ได้ข้อมูลที่มีคุณภาพสูงอีกรูปแบบหนึ่ง

พื้นฐานการอ่านข้อมูลจากไฟล์ CSV ด้วยฟังก์ชัน `read_csv()` ของ Pandas

ไฟล์ CSV โดยปกติแล้วใช้เครื่องหมาย , คั่นข้อมูลแต่ละส่วน ส่งผลให้เกิดการแบ่งส่วนของข้อมูลอย่างชัดเจน จึงทำให้ข้อมูลมีรูปแบบแน่นอนเช่นเดียวกับไฟล์ Excel

การทำงานกับไฟล์ประเภท CSV ด้วยภาษาไพธอน ผู้อ่านสามารถใช้ฟังก์ชันที่ชื่อว่า `read_csv()` ของ Pandas เข้ามาทำหน้าที่อ่านข้อมูลที่ได้จากไฟล์ CSV

โปรแกรม Visual Studio Code สามารถเปิดไฟล์ CSV ได้โดยตรง เพราะว่าเป็นไฟล์ข้อความธรรมดา ในกรณีนี้มีไฟล์เก็บข้อมูลสินค้าที่ชื่อว่า Product.csv เก็บอยู่ในโฟลเดอร์เดียวกับไฟล์โค้ดภาษาไพธอน เป็นไฟล์ที่มีข้อมูลเป็นภาษาไทยรวมอยู่ด้วย ดังรูปที่ 6-1

```
Product.csv
1 รหัสสินค้า, ชื่อสินค้า, ต้นทุน, ราคาขาย
2 A0001,การใช้งานภาษา C#, 290, 325
3 A0002,พัฒนาเว็บแอฟด้วย ASP.NET Core MVC, 270, 299
4 A0003,การใช้งานฐานข้อมูล SQL Server 2019, 300, 359
5 A0004,พื้นฐานการเขียนโปรแกรมภาษาไพธอน, 270, 299
6 A0005,การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุด้วย C#, 250, 279
7 A0006,การพัฒนาเว็บด้วย ASP.NET Core MVC , 299, 315
8 A0007,การเขียนโปรแกรมเบื้องต้นด้วย C++, 245, 299
```

รูปที่ 6-1 แสดงข้อมูลสินค้าที่อยู่ในไฟล์ Product.csv

การจัดการข้อมูล (CRUD) ในฐานข้อมูล SQL Server ด้วยไพธอน

การทำงานพื้นฐานกับข้อมูลประกอบด้วย 4 อย่าง คือ การเพิ่ม (Create), การอ่านข้อมูล (Read), การแก้ไขข้อมูล (Update) และการลบข้อมูล (Delete) เรียกว่า **CRUD**

ในทางปฏิบัติแล้ว ข้อมูลที่เราต้องทำงานด้วยไม่ได้มาจากไฟล์ของโปรแกรมต่างๆ เพียงอย่างเดียว แต่ยังรวมถึงข้อมูลที่ถูกรวบรวมอยู่ในระบบฐานข้อมูลด้วย เราต้องรู้วิธีการจัดการข้อมูลเหล่านี้ด้วยภาษาไพธอนก่อน

การอ่านข้อมูลจากฐานข้อมูล SQL Server

การทำงานในระดับพื้นฐานที่สุดคือ เราต้องรู้จักวิธีการ Import ข้อมูลจากตาราง Product เข้ามาทำงานในโปรเจกต์ของเราให้ได้ก่อน กล่าวได้อีกนัยหนึ่งว่า เราต้องการอ่านข้อมูล (Read) จากตารางในฐานข้อมูลนั่นเอง

ตัวอย่างที่ 7-1 การอ่านข้อมูลจากฐานข้อมูล SQL Server

ผู้เขียนต้องการอ่านรายการสินค้าจากตาราง Product แบบไม่มีเงื่อนไข มีโค้ดดังต่อไปนี้

โค้ดไพธอนที่ 7-1 การอ่านข้อมูลจากฐานข้อมูล SQL Server (CRUD_Read.py)

```
import pyodbc

strConn = 'driver=ODBC Driver 17 for SQL Server;server=.\SQLEXPRESS;database=thaivbiz;
trusted_connection=yes;charset=utf8'
sql = 'SELECT ProductID, ProductName, ProductCost, ProductPrice FROM Product'

print('รหัสสินค้า' + '\tชื่อสินค้า' + '\t\tต้นทุน' + '\t\tราคาขาย')
print('-----')
with pyodbc.connect(strConn) as Conn:
    data = Conn.execute(sql)
    for item in data:
        print(str(item[0]).ljust(10) + '\t' + str(item[1]).ljust(20)
              + str(item[2]) + '\t' + str(item[3]))

print(type(data))
```


การเพิ่มข้อมูลใหม่เข้าไปในฐานข้อมูล MongoDB

ตัวอย่างที่ 8-1 การเพิ่มข้อมูลในฐานข้อมูล MongoDB

ผู้เขียนต้องการเพิ่มรายการสินค้าใหม่เข้าไปในคอลเลกชันที่ชื่อว่า product ด้วยภาษาไพธอน รหัส 1006 จำนวน 1 เล่ม ดังโค้ดต่อไปนี้

โค้ดไพธอนที่ 8-1 การเพิ่มข้อมูลในฐานข้อมูล MongoDB (CRUD_Create.py)

```
from pymongo import MongoClient

client = MongoClient()
client = MongoClient('mongodb://localhost:27017/')

mydb = client['thaivbbiz']
mycol = mydb['product']

data = {
    'ProductID' : '1006',
    'ProductName' : 'พัฒนาเว็บแอฟด้วย Vue',
    'ProductPrice' : 315,
    'ProductCost' : 279
}

mydb.product.insert_one(data)

for item in mydb.product.find():
    print(item)
    print(type(item))
```

```
File Edit Selection View Go Run Terminal Help
EXPLORER
OPEN EDITORS
  x CRUD_Create.py
PROJECTS
  CRUD_Create.py
CRUD_Create.py x
  CRUD_Create.py > ...
1 from pymongo import MongoClient
2
3 client = MongoClient()
4 client = MongoClient('mongodb://localhost:27017/')
5
6 mydb = client['thaivbbiz']
7 mycol = mydb['product']
8
9 data = {
10     'ProductID' : '1006',
11     'ProductName' : 'พัฒนาเว็บแอฟด้วย Vue',
12     'ProductPrice' : 315,
13     'ProductCost' : 279
14 }
15
16 mydb.product.insert_one(data)
17
18 for item in mydb.product.find():
19     print(item)
20     print(type(item))
```


บทที่ 9

การทำงานกับข้อมูลสูญหายและค่าผิดปกติ

ความต้องการสูงสุดของข้อมูล นั่นคือ ข้อมูลที่อยู่ในสถานะสมบูรณ์แบบ, ไม่มีข้อมูลผิดพลาด, ข้อมูลครบถ้วน และข้อมูลถูกต้อง เช่น อายุของพนักงานต้องมีทุกคน มีค่าติดลบไม่ได้, อายุเกิน 150 ปีไม่ได้ เป็นต้น เห็นได้ว่า ปัญหาข้อมูลสูญหายถือเป็นปัญหาพื้นฐานข้อแรกที่คุณผู้อ่านหลีกเลี่ยงไม่ได้ เราจะมาดูกันว่า เราสามารถจัดการปัญหานี้อย่างไรได้บ้าง

ปัญหาของข้อมูลสูญหาย

มีข้อมูลพนักงาน 4 คน ประกอบด้วย Id, Name, Salary และ Age เก็บอยู่ในตัวแปรที่ชื่อว่า data พบว่า ข้อมูลชุดนี้มีปัญหาข้อมูลสูญหายที่เกิดมาจากค่า pn.nan, pd.NaT และ None ดังโค้ดต่อไปนี้

Python – Jupyter Notebook

```
import pandas as pd
import numpy as np

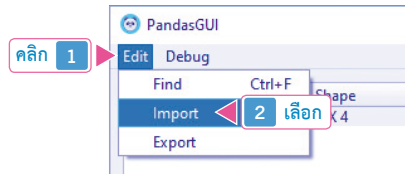
data = {
    'Id' : [100, 200, 300, 400],
    'Name' : ['ศุภชัย', 'สมใจ', 'ศักดิ์ชัย', 'พรชัย'],
    'Salary' : [20000, 22000, np.nan, pd.NaT],
    'Age' : [35, 36, np.nan, None]
}

df = pd.DataFrame(data)
df
```


การ Import ข้อมูลจากไฟล์ CSV และ Excel

ในกรณีที่ผู้อ่านต้องการ Import ข้อมูลจากไฟล์ CSV หรือ Excel ก็สามารทำได้เช่นกัน โดยการคลิกเมนู Edit > Import ดังรูปที่ 10-6

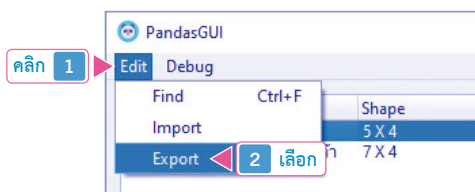
index	รหัสสินค้า	ชื่อสินค้า	ต้นทุน	ราคาขาย
0	A0001	การใช้งานภาษา C#	290	325
1	A0002	พัฒนาเว็บแอสด้วย ASP.NET Core MVC	270	299
2	A0003	การใช้งานฐานข้อมูล SQL Server 2019	300	359
3	A0004	พื้นฐานการเขียนโปรแกรมภาษาไพธอน	270	299
4	A0005	การเขียนโปรแกรมเชิงวัตถุด้วย C#	250	279
5	A0006	การพัฒนาเว็บด้วย ASP.NET Core MVC	299	315
6	A0007	การเขียนโปรแกรมเบื้องต้นด้วย C++	245	299

รูปที่ 10-6 แสดงข้อมูลที่ได้จากไฟล์ Excel

จากรูปที่ 10-6 พบว่าเราทำงานกับข้อมูล 2 ชุด คือ ข้อมูลที่ได้จากตัวแปร df และข้อมูลที่ได้จากไฟล์ Excel

การ Export ข้อมูลออกเป็นไฟล์ CSV

ผู้อ่านสามารถ Export ข้อมูลของผู้อ่านออกเป็นไฟล์ CSV ได้อีกด้วย ในกรณีที่ผู้อ่านต้องการ Export ข้อมูลที่อยู่ในตัวแปร df เป็นไฟล์ CSV ผลที่ได้คือ PandasGUI จะใช้เครื่องหมาย , คั่นข้อมูลระหว่างคอลัมน์ ดังรูปที่ 10-7

การหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตกับตัวเลขทศนิยมด้วยฟังก์ชัน `fmean()` ของ `statistics`

ในกรณีที่ผู้อ่านมีข้อมูลที่เป็นตัวเลขทศนิยม ผู้อ่านสามารถหาค่าทางสถิติเบื้องต้น โดยอาศัยกลุ่มฟังก์ชันของ Package ที่ชื่อว่า **statistics** เข้ามาทำงานด้านนี้โดยเฉพาะเลยก็ได้

ให้ผู้อ่านพิมพ์คำสั่งต่อไปนี้ใน TERMINAL ของโปรแกรม Visual Studio Code เพื่อดาวน์โหลดและติดตั้ง `statistics` ก่อน

TERMINAL

```
pip install statistics
```

```
PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL
PS C:\Projects> pip install statistics
Defaulting to user installation because normal site-packages is not writeable
Collecting statistics
  Downloading statistics-1.0.3.5.tar.gz (8.3 kB)
Collecting docutils>=0.3
  Downloading docutils-0.16-py2.py3-none-any.whl (548 kB)
  |████████████████████████████████████████| 548 kB 2.2 MB/s
Using legacy 'setup.py install' for statistics, since package 'wheel' is not installed.
Installing collected packages: docutils, statistics
  Running setup.py install for statistics ... done
Successfully installed docutils-0.16 statistics-1.0.3.5
PS C:\Projects> █
```

รูปที่ 11-7 แสดงการดาวน์โหลดและติดตั้ง `statistics`

ใน `statistics` มีฟังก์ชันที่ชื่อว่า **`fmean()`** ทำหน้าที่คำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิตกับข้อมูลที่เป็นตัวเลขทศนิยมโดยเฉพาะ ดังโค้ดต่อไปนี้

Python

```
import statistics as st

data = [25.10, 40.68, 35.99, 23.4]
result = st.fmean(data)

print('{0:.3f}'.format(result))
```

ตัวอย่างที่ 13-3 การคำนวณส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยใน NumPy

ในกรณีที่ผู้อ่านต้องการใช้งาน NumPy เข้ามาคำนวณส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย ต้องใช้ 2 ฟังก์ชัน คือ

- ฟังก์ชัน `mean()` สำหรับคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต
- ฟังก์ชัน `absolute()` สำหรับตัดเครื่องหมายลบออกจากผลต่าง ดังโค้ดต่อไปนี้

ตัวอย่างที่ 13-3 การคำนวณส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยใน NumPy (md.py)

```
from numpy import mean, absolute

data = [10, 15, 16, 20, 17]

result = mean(absolute(data - mean(data)))
print(result)
```

```
md.py ×
.vscode > md.py > ...
1 from numpy import mean, absolute
2
3 data = [10, 15, 16, 20, 17]
4
5 result = mean(absolute(data - mean(data)))
6 print(result)

PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL

PS D:\Project> d:; cd 'd:\Project'; & 'C:\Program Files\Python3
1\pythonFiles\lib\python\debugpy\Launcher' '50449' '--' 'd:\Proj
2.48
PS D:\Project> █
```

รูปที่ 13-3 แสดงส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยของ NumPy

อธิบายการทำงานของโค้ด

1. เริ่มต้นให้หาผลต่างของข้อมูลแต่ละตัวกับค่าเฉลี่ยเลขคณิต (`mean(data)`) ก่อน แล้วใช้ฟังก์ชัน `absolute()` เข้ามาทำหน้าที่ตัดเครื่องหมายลบออก

md.py

```
absolute(data - mean(data))
```


ตัวอย่างที่ 13-9 การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยใน NumPy มีโค้ดดังต่อไปนี้

โค้ดไพธอนที่ 13-9 การคำนวณค่าสัมประสิทธิ์ของส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยใน NumPy (ca.py)

```
from numpy import mean, absolute

a = [20, 11, 12, 10, 9]
b = [15, 16, 17, 18, 17]

mean_a = mean(a)
md_a = mean(absolute(a - mean(a)))
cv_a = md_a/mean_a

mean_b = mean(b)
md_b = mean(absolute(b - mean(b)))
cv_b = md_b/mean_b

print('ค่าเฉลี่ย A : ', mean_a)
print('ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย A : ', md_a)
print('สัมประสิทธิ์ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย A : ', cv_a)
print('-----')
print('ค่าเฉลี่ย B : ', mean_b)
print('ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย B : ', md_b)
print('สัมประสิทธิ์ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย B : ', cv_b)
```

```
PROBLEMS OUTPUT DEBUG CONSOLE TERMINAL
PS D:\Project> d.; cd 'd:\Project'; & 'C:\Program
61\pythonFiles\lib\python\debugpy\launcher' '49980
ค่าเฉลี่ย A : 12.4
ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย A : 3.04
สัมประสิทธิ์ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย A : 0.24516129032258063
-----
ค่าเฉลี่ย B : 16.6
ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย B : 0.8799999999999997
สัมประสิทธิ์ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย B : 0.05301204819277106
PS D:\Project> █
```

รูปที่ 13-10 ผลการคำนวณสัมประสิทธิ์ของส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย

อธิบายการทำงานของโค้ด

- ที่ข้อมูลชุด A คำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ยก่อน กล่าวคือ
 - **ค่าเฉลี่ยเลขคณิต** ใช้ฟังก์ชัน `mean()` เก็บไว้ในตัวแปร `mean_a`
 - **ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย** ใช้ฟังก์ชัน `mean()` ร่วมกับฟังก์ชัน `absolute()` เก็บไว้ในตัวแปร `md_a`
 - **สัมประสิทธิ์ส่วนเบี่ยงเบนเฉลี่ย** โดยการนำตัวแปร `md_a` หารด้วยตัวแปร `mean_a`

การกำหนดความเข้มจางของจุดข้อมูล

ในกรณีที่ผู้อ่านมีข้อมูลจำนวนมาก มีโอกาสสูงมากที่ข้อมูลจะอยู่ในตำแหน่งทับซ้อนกัน ทำให้การสื่อสารข้อมูลอาจจะไม่ชัดเจน สื่อสารไม่ครบถ้วน วิธีการแก้ไขปัญหานี้ก็คือ ผู้อ่านสามารถกำหนดให้ข้อมูลแสดงผลด้วยความเข้มจางแตกต่างกัน

ตัวอย่างที่ 14-4 การกำหนดความเข้มจางของจุดข้อมูล

ผู้เขียนกำหนดให้ข้อมูลชุดที่ 1 แสดงผลตามปกติ ส่วนข้อมูลชุดที่ 2 กำหนดให้แสดงผล 50% (จางกว่าปกติหรือกึ่งโปร่งใส) โดยอาศัยพารามิเตอร์ที่ชื่อว่า **alpha** กำหนดค่า 0.5 ดังโค้ดต่อไปนี้

โค้ดไพธอนที่ 14-4 การกำหนดความเข้มจางของจุดข้อมูล (MultipleData.py)

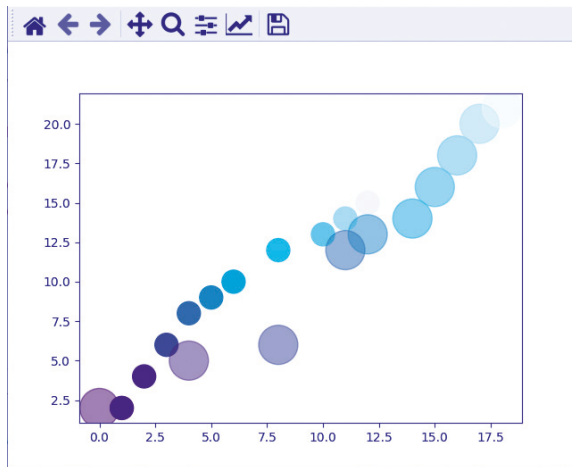
```
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

x1 = [1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 11, 12]
y1 = [2, 4, 6, 8, 9, 10, 12, 13, 14, 15]

x2 = [0, 4, 8, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 18]
y2 = [2, 5, 6, 12, 13, 14, 16, 18, 20, 21]

colors = np.array([0, 10, 20, 30, 40, 50, 60, 70, 80, 90])

plt.scatter(x1, y1, c=colors, s=350)
plt.scatter(x2, y2, c=colors, s=1000, alpha=0.5)
plt.show()
```


รูปที่ 14-7 แสดงข้อมูลทีกับซ้อนกันอยู่

จากรูปที่ 14-7 เมื่อข้อมูลทั้ง 2 ชุดมีความเข้มจางแตกต่างกัน ทำให้การดูข้อมูลชัดเจนยิ่งขึ้น

การสร้างกราฟแท่ง (Bar Graph)

กราฟแท่ง (Bar Graph) ใช้ในการแสดงความแตกต่างของข้อมูลได้อย่างชัดเจน เป็นกราฟอีกรูปแบบหนึ่งที่เราค้นเคยกันเป็นอย่างดี เป็นหน้าที่ของฟังก์ชันที่ชื่อว่า **bar()**

ตัวอย่างที่ 14-5 พื้นฐานการสร้างกราฟแท่ง

มีข้อมูล 3 ชุดของนาย AAA, BBB และ CCC ต้องการแสดงผลในรูปแบบกราฟแท่ง ดังโค้ดต่อไปนี้

โค้ดไพธอนที่ 14-5 พื้นฐานการสร้างกราฟแท่ง (Using Bar.py)

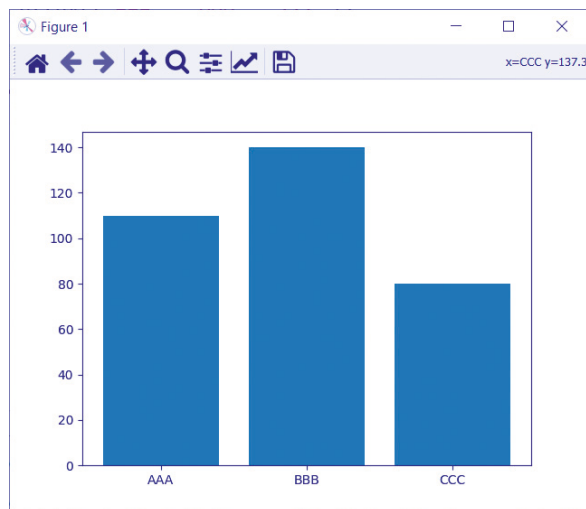
```
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

name = np.array(["AAA", "BBB", "CCC"])
data = np.array([110, 140, 80])

plt.bar(name, data)
plt.show()
```

โดยปกติแล้ว เราจะได้กราฟแท่งตามแนวตั้ง โดยที่

- **แกน x** แสดงชื่อ ได้จากตัวแปร name
- **แกน y** แสดงค่าของข้อมูลแต่ละตัว ได้จากตัวแปร data ดังรูป 14-8

รูปที่ 14-8 แสดงกราฟแท่งแนวตั้ง

การแบ่งสัดส่วนข้อมูลออกจากส่วนของกราฟวงกลม

ในกรณีที่ผู้อ่านต้องการเน้นสัดส่วนของข้อมูลบางตัว ให้โดดเด่นมากกว่าส่วนอื่นๆ ก็สามารถกำหนดให้แบ่งส่วนดังกล่าว แสดงผลออกห่างจากกราฟวงกลมโดยการกำหนดค่า **explode** เช่น

ต้องการกำหนดให้ข้อมูลตัวที่ 1 (A) กับตัวที่ 3 (C) แบ่งส่วนออกไป โดยการสร้างตัวแปรที่ชื่อว่า `data_explode` ค่าที่กำหนดขึ้นมายิ่งมีค่ามากทำให้มีระยะห่างมากขึ้น จากนั้นนำไปกำหนดค่าให้กับพารามิเตอร์ `explode` ดังโค้ดต่อไปนี้

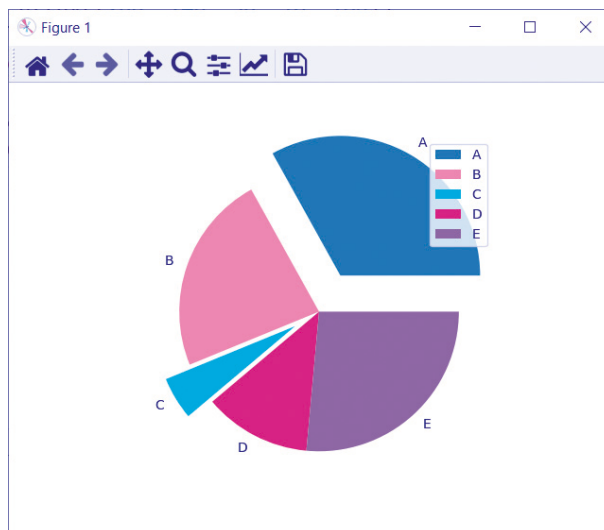
ตัวอย่างที่ 14-7 การแบ่งสัดส่วนข้อมูลออกจากส่วนของกราฟวงกลม

โค้ดไพธอนที่ 14-7 การแบ่งสัดส่วนข้อมูลออกจากส่วนของกราฟวงกลม (UsingPie.py)

```
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

data = np.array([200, 140, 30, 75, 160])
data_label = ['A', 'B', 'C', 'D', 'E']
data_explode = [0.3, 0, 0.2, 0, 0]

plt.pie(data, labels = data_label, explode=data_explode)
plt.legend()
plt.show()
```


รูปที่ 14-13 กราฟวงกลมที่มีการแบ่งสัดส่วนออกไป

การสร้างกราฟ BoxPlot

กราฟ BoxPlot ทำหน้าที่บอกผู้อ่านว่า ข้อมูลที่เราสนใจอยู่มีการกระจายตัวมากน้อยเพียงใด ก็จะช่วยทำให้มองข้อมูลได้ครบถ้วนยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ 14-15 การสร้างกราฟ BoxPlot

เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจวิธีการดูกราฟแบบ BoxPlot ผู้เขียนเลือกใช้ข้อมูลแบบปกติ มีลักษณะ เกาะกลุ่มกัน กระจายตัวน้อยเป็นข้อมูลที่ไม่มีความมากเกินไปหรือน้อยเกินไป (Outliers) คือ 42, 40, 45, 48, 50 และ 45 จากนั้นนำข้อมูลชุดนี้มาสร้าง BoxPlot ดังโค้ดต่อไปนี้

โค้ดไพธอนที่ 14-15 การสร้างกราฟ BoxPlot (UsingBoxPlot.py)

```
import matplotlib.pyplot as plt
import numpy as np

data = [42, 40, 45, 48, 50, 45]
fig = plt.figure(1, figsize=(10, 6))
ax = fig.add_subplot(111)

ax.boxplot(data, vert=False, manage_ticks=True)
ax.set_xlabel('Values')
ax.set_yticklabels(['Products'])

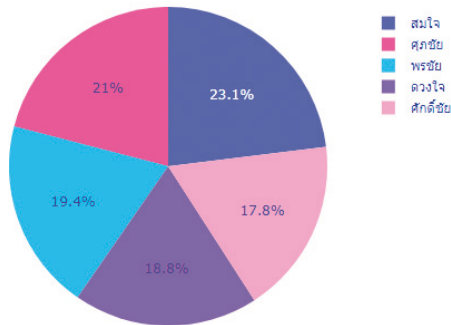
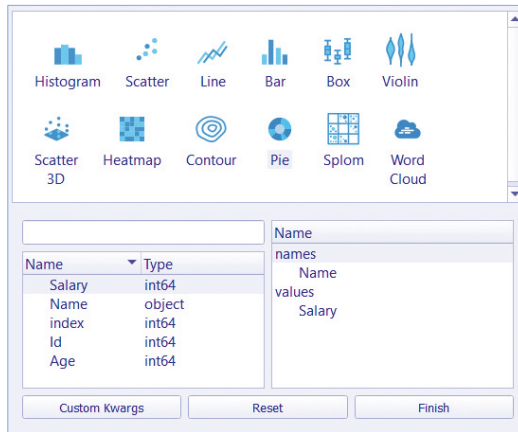
q = np.quantile(data, [0.00, 0.25, 0.50, 0.75, 1.00])
ax.vlines(q, ymin=0, ymax=100, color='red', ls=':')

ax.set_xticks(q)
ax.set_ylim(0.5, 1.5)
plt.show()
```

การสร้างกราฟวงกลม (Pie Graph)

การสร้างกราฟวงกลม (Pie Graph) เป็นกราฟที่ทำหน้าที่แสดงสัดส่วนข้อมูลเพื่อเปรียบเทียบว่า ข้อมูลใดมีมากน้อยกว่ากัน ต้องการข้อมูล 2 อย่าง คือ

- **names** หมายถึง ชื่อของข้อมูล ในกรณีนี้คือ ชื่อพนักงาน Name
- **values** หมายถึง ข้อมูลที่ต้องการแสดงค่า ในกรณีนี้คือ เงินเดือน Salary

รูปที่ 15-9 แสดงกราฟวงกลม

สรุปท้ายเล่ม

ในการทำงานกับข้อมูลด้วยภาษาไพธอน ที่ผู้เขียนเลือกมานำเสนอในหนังสือเล่มนี้ มีเจตนาต้องการให้ผู้อ่านทราบว่า ข้อมูลที่ผู้อ่านกำลังสนใจอยู่ ล้วนแล้วแต่มีสิ่งที่ถูกปกปิดซ่อนอยู่ภายใน ใครสามารถใช้ประโยชน์จากสิ่งที่ซ่อนอยู่ ย่อมได้เปรียบกว่าการไม่ทราบอะไรเลย อาจจะเป็นเพียงเนื้อหาในขั้นต้น ไม่สามารถนำเสนอได้ครบถ้วนทุกแง่มุม แต่อย่างน้อยก็อยากให้เป็นรากฐานไปสู่ในระดับต่อไป... สวัสดีครับ